

SCÉNÁŘ PRO VIDEONAHRAVKU PANA RUDOLFA HABLEHO

Zpracovali: Markéta Bílková, Magdaléna Poláková, Matěj Pospíšil, Dominik Mareš - žáci 8. A 2021/22 ZŠ Pivovarská 15, 46604 Jablonec nad Nisou

Dostali jsme příležitost poslechnout si něco málo z bohatých životních zkušeností českého Němce, mšenského rodáka Rudolfa Hableho. Nejranější vzpomínky má na dění kolem druhé světové války. Velmi dobře si pamatuje, jak nacistická ideologie zapůsobila na jeho sousedku.

Ta paní byla hrozně fanatická, když máma šla a říkala Guten Tag, tak ona: No snad Heil Hitler, Frau Hable! Takový to a moji synové půjdou bojovat za Hitlera, měla tři kluky a všichni tři padli, a když padnul ten nejmladší, tak se zbláznila a pak tady lítala na kopci a řvala: „Hitler, ta svině, o všechny děti mě připravil!“

Po osvobození od nacistů vznikly Revoluční gardy – ozbrojené sbory zřizované k výkonu pořádkové služby.

Citujeme z rozkazu pro II. prapor 1. pluku Revolučních Gard: „Protože všechny vrstvy německého obyvatelstva se přihlásily k nacistické myšlence, je nutno je všechny považovat za naše nepřátele.“

Podobně z Desatera pro československého vojáka v pohraničním území: „Nepřestaň nenávidět Němce... i německé ženy a hitlerovská mládež nesou vinu na zločinech Němců.“

Revoluční gardy si říkali s těmi páskami RG, tak tady začali lítat z baráku do baráku a prostě stříleli do vzduchu.

Rabovací gardy, taky ty vždycky si vybraly nejhezčí vily, kde třeba nějakí doktoři nebo bohatší lidi byli, protože tam předpokládaly, že tam bude nějaký majetek. Vyhnaly je ven a naložily je na nákladáky a vozily je na hranice, tam je vyhodily.

Jinak se to ovšem mělo s rodinami antifašistických Němců:

Ti antifašisti si mohli vzít nějaké věci sebou, kdežto ti ostatní, kteří nedostali antifašistický průkaz, ti zabalili ranec třicet kilo a šli do sběrných táborů.

Rodina Hablových využila svého práva zůstat ve vlastním domě. Nechtěli totiž riskovat útrapy provázející odsun a neradostné vyhlídky na život v cizí zemi. Ovšem ani doma jejich situace nebyla nijak jednoduchá. Jejich dům se stal předmětem zájmu kořistníka, který sám sebe nazýval partyzánem. Ten jim dokonce zakázal i sbírat plody na vlastní zahradě. Odstěhovali se do vísky Domoradice u Vysokého Mýta. Až v roce 1955 mohli Hablovi využít svého zákonného práva a vrátit se do vlastního domu. Nezvaný nájemník to ale viděl jinak:

Von se hrozně vztekal, řekl, že nepůjde, že žádným Němcům vracet barák nebude, no a tak mu dali pak výpověď, že když tak soudně se to bude řešit, no tak musel ten dům opustit.

Tady byly vymláceny všechny vokna, vytrhaná všechna elektrika, že jo, ze zdi a dřív se dělaly takový plechový trubky to byly, jako v tom se tahaly dráty a stropy byla rákosový takže, když ten to, tak byla vomítka celá vopadaná, no hrozný prostě.

Rodiče dům pracně opravovali a na malého Rudolfa, který nikoliv z vlastní viny chodil znovu do 2. třídy, jim moc času nezbývalo. Z této etapy nás nejvíc zaujalo porovnání školy v obci Domoradice a jabloneckém Mšeně:

To vyučování bylo trošku jiný, když bylo hezky, prostě jsme vzali lavice ven a učili jsme se tam na zahradě, a tak to bylo taková jako škola hrou.

Kdežto sem, když jsme přijeli tak, táta šel poprvé se mnou do školy do Mšena. Pro mě to tady bylo velkoměsto, já z toho byl tak nešťastnej, že jo, neměl jsem žádný kamarádi, nic jo, no a prostě na mě to hrozně dopadla taková tíseň, já jsem z toho byl úplně vyřízenej.

Způsob, jak se postavil spolužákům, kteří ho šikanovali, nám přišel inspirativní:

Jednou jsem se naštvál a tam v parku ve Mšeně jsem se votočil a prostě třísknul jsem s nima vo zem a prostě voni z toho byli tak vyděšení, že potom se sebrali a utekli no, a od té doby jsem pak už měl pokoj.

Po základní škole se pan Hable vyučil zedníkem. Vojnu absolvoval u radistů v Milovicích, dostudoval dálkově stavební průmyslovku, na demonstracích před jabloneckou radnicí zažil změnu režimu, vybudoval stavební firmu, se kterou rekonstruoval – jak symbolické – dnešní Dům česko-německého porozumění.

Se svou paní se těší z mnoha vnoučat, ovšem také dobrému zdraví, a tak stále hodně cestují. Od otce převzal své životní krédo, které i nám přišlo velice trefné:

Nekoukej na to kdo je jaký národnosti, snaž se bejt mezi slušnejma lidma.